

**Fråga för muntligt besvarande O-000011/2018
till kommissionen**

Artikel 128 i arbetsordningen

Maria Grapini, Olga Sehnalová, Lambert van Nistelrooij, José Inácio Faria, Dieter-Lebrecht Koch, Romana Tomc, Sirpa Pietikäinen, Salvatore Domenico Pogliese, Rosa Estaràs Ferragut, Julia Pitera, Barbara Kudrycka, Michał Boni, Heinz K. Becker, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Csaba Sógor, Emil Radev, Marek Plura, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Monika Smolková, Janusz Zemke, Karoline Graswander-Hainz, Dietmar Köster, Brando Benifei, Wajid Khan, Michela Giuffrida, Miltiadis Kyrkos, István Ujhelyi, Costas Mavrides, Catherine Stihler, Nicola Danti, Isabella De Monte, Doru-Claudian Frunzuliță, Jean-Paul Denanot, Dan Nica, Ioan Mircea Pașcu, Andi Cristea, Emilian Pavel, Julie Ward, Marc Tarabella, Helga Stevens, Jana Žitňanská, Ivo Vajgl, Norica Nicolai, António Marinho e Pinto, Igor Šoltes, Merja Kyllönen, Georgios Epitideios, Zoltán Balczó

Angående: Förmyndarskap för personer med intellektuell funktionsnedsättning

Inom Europeiska unionen finns det cirka 80 miljoner människor med funktionsnedsättning. Flera av dessa personer, framför allt personer med intellektuell eller psykosocial funktionsnedsättning, har delvis eller helt fråntagits sin rättskapacitet, och de förvägras därmed sin rätt att leva självständigt och fatta beslut om sina liv. EU-medborgare som befinner sig i denna situation får inte välja var och med vem de vill bo, de får inte rösta eller ställa upp i val (inbegripet val till Europaparlamentet), de får inte gifta sig och de får inte underteckna anställningsavtal. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som ratificerats av EU och nästan alla dess medlemsstater, främjar ett människorättsbaserat förhållningssätt och erkänner att alla personer med funktionsnedsättning är rättsinnehavare och bör kunna åtnjuta sina rättigheter på samma villkor som andra. Detta förhållningssätt till funktionsnedsättning har långtgående konsekvenser för lagstiftningen om rättskapacitet och har krävt att man övergår från att på rättslig väg utse andra personer att fatta beslut för personer med funktionsnedsättning (beslutsfattande genom en förmyndare) till att hjälpa människor att fatta egna beslut (beslutsfattande med stöd). Trots att nästan alla EU-länder ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning tillåter lagstiftningen i varje medlemsstat fortfarande fråntagande av rättskapacitet på grundval av funktionsnedsättning, vilket är diskriminerande. Det finns emellertid effektiva modeller för beslutsfattande med stöd, och de bör vidare utvecklas för att erbjuda tillräckligt stöd som ger varje människa möjlighet att fatta beslut och åtnjuta sina rättigheter lika fullt ut som alla andra EU-medborgare. FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning granskade 2015 EU:s insatser inom detta område. Enligt kommissionens lägesrapport om EU:s handikappstrategi har man dock uppnått mycket små framsteg i frågor som gäller rättskapacitet och EU-rättigheter.

Hur kan EU-institutionernas roll förstärkas, inom ramen för deras behörighet på detta område, så att de på ett mer aktivt sätt kan uppmuntra medlemsstaterna att ändra sin lagstiftning gällande rättskapacitet? Vilka åtgärder kan EU vidta för att se till att personer som fråntagits sin rättskapacitet kan utöva sina rättigheter enligt EU:s lagstiftning i så stor utsträckning som möjligt, inklusive rätten att rösta i det kommande valet till Europaparlamentet?

Ingiven: 31.1.2018

Vidarebefordrad: 2.2.2018

Sista svarsdag: 9.2.2018